

ΣΤΡΑΤΟΔΙΚΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
Αριθμ. Βουλ. 1157/2007

Το Δικαστικό Συμβούλιο του Στρατοδικείου Αθηνών.

Συγκροτήθηκε από τους Δικαστές:

1. Παπαδακάκη Νικόλαο, Στρατιωτικό Δικαστή Β', Προεδρεύοντα , επειδή κωλύεται ο Πρόεδρος και οι αρχαιότεροι αυτού Δικαστές.

2. Δούκα Δημήτριο, Στρατιωτικό Δικαστή Β' και

3. Καϊμακά Ανδρονίκη, Στρατιωτικό Δικαστή Γ', Εισηγήτρια που ορίσθηκαν από τον Προεδρεύοντα.

Συνεδρίασε στο Γραφείο του Προεδρεύοντος την 27 Σεπτεμβρίου 2007.

Στη Συνεδρίαση παρίστατο η Εισαγγελέας Στρατιωτικός Δικαστής Γ' Ζούβελου Ευσταθία, Αντεισαγγελέας, η οποία εισήγαγε την υπ' αριθμ 542/06 πρόταση του Στρατιωτικού Δικαστή Β' Γόγολου Ζώη, Αντεισαγγελέα, λόγω μεταθέσεώς του και η Γραμματέας Λγός (ΔΓ) Βασιλειάδου Μαρία.

Το Συμβούλιο κλήθηκε ν' αποφανθεί για την ποινική υπόθεση, στην οποία ο Εισαγγελέας έχει υποβάλει την υπ' αριθμό 542/06 πρότασή του που έχει ως εξής:

Εισάγω στο Συμβούλιό σας, σύμφωνα με τα άρθρα 32 παρ. 1 και 4, και 138 παρ.2 του ΚΠΔ σε συνδυασμό με το άρθρο 213 του ΣΠΚ (Ν.2287/95) την ποινική δικογραφία που μου υποβλήθηκε από τον Ανακριτή του 2^{ου} Τμήματος κατά του Ζ. Κ. (ΣΑ:.../...), για ανυποταξία σε περίοδο γενικής επιστράτευσης μετά από διαφωνία αυτού (του Ανακριτή 2^{ου} Τμήματος) κατά το άρθρο 247 ΚΠΔ, ο οποίος ισχυρίζεται ότι η πράξη δεν φέρει αξιόποιο χαρακτήρα και εκθέτω ότι:

Κατά του προαναφερομένου κατηγορουμένου υποβλήθηκε μήνυση από το Στρατολογικό Γραφείο Κορίνθου γιατί, ενώ κλήθηκε με την υπ' αριθμ ΕΔΥΕΘΑ 19/92, για να παρουσιαστεί στις τάξεις του στρατού και να καταταγεί ως στρατεύσιμος κλάσεως 1994 την 17-3-92 στο 9^ο ΣΠ δεν κατατάχθηκε την ημερομηνία αυτή όπως όφειλε και έτσι έγινε ανυπότακτος σε περίοδο γενικής επιστράτευσης από 18-3-92 .

Όπως προέκυψε από νεώτερο ΑΦΜ του κατηγορουμένου η από 18-3-92 μεταβολή ανυποταξίας του ακυρώθηκε αφού αυτός διαγράφηκε γιατί απώλεσε την ελληνική ιθαγένεια (άρθρο 9 παρ.1 Ν.2119/93 Απόφαση Νομαρχίας Κορινθίας υπ' αριθμ 28809/93/18-2-94).

Για τη συγκρότηση της αντικειμενικής υπόστασης της νομοτυπικής μορφής του εγκλήματος της ανυποταξίας απαιτείται να διαπιστωθεί η ύπαρξη γενικής ή ειδικής πρόσκλησης για κατάταξη στις ένοπλες δυνάμεις της χώρας μας (άρθρο 32 περ. γ' του ΣΠΚ σε συνδυασμό με το άρθρο 51 του Ν.3421/05). Στην προκειμένη περίπτωση δεν συντρέχει το στοιχείο αυτό και θα πρέπει να μη γίνει κατηγορία για την παραπάνω πράξη, σύμφωνα με το άρθρο 310 παρ.1 του ΚΠΔ, αφού τα περιστατικά που βεβαιώθηκαν στα πλαίσια της ανάκρισης δεν συνιστούν αξιόποινη πράξη, λυομένης της διαφωνίας υπέρ του Ανακριτή.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

ΠΡΟΤΕΙΝΩ

Να μη γίνει κατηγορία κατά του Ζ. Κ. του Κ. και της Σ., (ΣΑ: .../...) εγγεγραμμένου στα μητρώα αρρένων του Δήμου Κορίνθου για ανυποταξία σε περίοδο γενικής επιστράτευσης (και πλέον μετά την άρση της γεν. επιστράτευσης με το ΠΔ 371/02, κατά το άρθρο 2 παρ.1 ΠΚ και το άρθρο 74 παρ.1 του Ν.3421/05 για ανυποταξία σε ειρηνική περίοδο), πράξη που φέρεται ότι τελέστηκε στο στρατόπεδο του 9^{ου} ΣΠ, την 18-3-92 επειδή τα πραγματικά περιστατικά που βεβαιώθηκαν στα πλαίσια της ανάκρισης δεν συνιστούν αξιόποινη πράξη, σύμφωνα με όσα εκτίθενται στο σκεπτικό της παρούσας, λυομένης της διαφωνίας υπέρ του Ανακριτή.

Αθήνα 4 Απριλίου 2006, ο Εισαγγελέας, Στρατιωτικός Δικαστής Β' Γόγολος Ζώης, Αντεισαγγελέας.

Αφού το Συμβούλιο άκουσε την Εισαγγελέα που ανέπτυξε προφορικά την παραπάνω πρόταση και μετά την αποχώρησή της μελέτησε την δικογραφία και σκέφτηκε κατά Νόμο.

Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 74 § 1 εδ. α' του Ν. 3421/2005 που δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης την 13-12-2005, "πράξεις ανυποταξίας που τελέσθηκαν ενώ ίσχυε το Π.Δ 506/74 «Περί Γενικής Επιστράτευσης των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας» (ΦΕΚ 26 Α') ή συνεχίσθηκε η τέλεση τους και μετά την κατάργηση του και δεν έχουν εκδικασθεί, τιμωρούνται με την ποινή του άρθρου 32 παράγραφος 1 α' ΣΠΚ", δηλαδή οι πράξεις αυτές, ενώ μέχρι τώρα είχαν χαρακτήρα, κακουργήματος, καθώς η ποινή που προβλεπόταν για την τέλεση τους σε πολεμική περίοδο, άρα και σε καιρό γενικής επιστράτευσης (άρθρο 6 § 2 ΣΠΚ), ήταν η ισόβια κάθειρξη (άρθρο 32 περ β' ΣΠΚ) ή σε περίοδο παρατεταμένης γενικής επιστράτευσης (άρθρο 6 παρ.3 εδ β' ΣΠΚ) ήταν κάθειρξη μέχρι δέκα έτη (άρθρο 32 περ γ' ΣΠΚ), τώρα, μετά την έκδοση του ως άνω νόμου, τιμωρούνται πλέον σε ειρηνική περίοδο με ποινή φυλακίσεως μέχρι δύο ετών, φέροντας πλέον το χαρακτήρα πλημμελήματος. (άρθρο 32 περ.α' ΣΠΚ) Η γενική επιστράτευση κηρύχθηκε με το Π. Δ 506/74 την 20-07-1974 και ήρθη με το Π.Δ 371 /2002 που δημοσιεύθηκε τη 18-12-2002. Με βάση την παραπάνω διάταξη, όλες οι πράξεις της ανυποταξίας των οποίων ολόκληρη η διάρκεια συνέπεσε εν όλω ή εν μέρει με το νομικό καθεστώς της γενικής επιστράτευσης, αυτές δηλαδή που άρχισαν και τελείωσαν κατά το χρονικό διάστημα, από 20-07-1974 έως 18-12-2002, καθώς επίσης και εκείνες που άρχισαν κατά το ίδιο χρονικό διάστημα, αλλά τελείωσαν μετά τη 18-12-2002, κατά την οποία ήρθη η γενική επιστράτευση είναι πλέον πλημμελήματα, τιμωρούμενες με την ποινή του άρθρου 32 περ. α' ΣΠΚ.

Σύμφωνα με το άρθρο 32 του ΣΠΚ, τιμωρείται όποιος κηρύσσεται ανυπότακτος, σύμφωνα με το νόμο για τη στρατολογία. Η διάταξη παραπέμπει για το περιεχόμενο της αξιόποινης συμπεριφοράς της ανυποταξίας στον εκάστοτε ισχύοντα νόμο για τη στρατολογία των Ελλήνων. Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 1 παρ. 1 του Ν. 3421/2005, «Όλοι οι Έλληνες, από την 1^η Ιανουαρίου του έτους κατά το οποίο διανύουν το δέκατο ένατο έτος μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου του έτους κατά το οποίο συμπληρώνουν το τεσσαρακοστό πέμπτο έτος της ηλικίας τους, έχουν υποχρέωση στράτευσης

στις Ένοπλες Δυνάμεις...», ενώ σύμφωνα με το άρθρο 51 παρ. 1, 2 και 3 του ίδιου νόμου, ανυπότακτοι κηρύσσονται όσοι, μετά από γενική ή ειδική πρόσκληση για κατάταξη στις Ένοπλες Δυνάμεις, δεν εμφανίζονται στις ορισμένες ημερομηνίες ή προθεσμίες στις μονάδες κατάταξης, η δε ανυποταξία αρχίζει από την επομένη της τελευταίας ημερομηνίας κατατάξεως και διακόπτεται: α) με τη συμπλήρωση του τεσσαρακοστού πέμπτου έτους της ηλικίας του δράστη, β) με την κατάταξή του στις Ένοπλες Δυνάμεις, γ) με τη σύλληψη του ανυπότακτου, δ) με την παρουσίασή του σε στρατιωτική δικαστική αρχή ή στο Σ.Γ. και ε) με την κρίση του ανυπότακτου από την αρμόδια υγειονομική επιτροπή των Ενόπλων Δυνάμεων ως ακατάλληλου για στράτευση ή με τη χορήγηση αναβολής κατατάξεως για λόγους υγείας. Από το συνδυασμό των παραπάνω διατάξεων συνάγεται ότι η ανυποταξία είναι διαρκές έγκλημα γνήσιας παράλειψης, το εγκληματικό νόημα της οποίας συνίσταται στην «αδράνεια» του στρατευσίμου στην κοινωνικά αναμενόμενη προσέλευσή του στις τάξεις του στρατού. Ωστόσο είναι σαφές ότι υποχρέωση στράτευσης έχουν αποκλειστικά και μόνο οι Έλληνες, όσοι δηλαδή έχουν την ελληνική ιθαγένεια και μόνον αυτοί. Έτσι αν κάποιος απωλέσει για οποιοδήποτε λόγο την ελληνική ιθαγένεια είναι αυτονόητο ότι παύει να έχει υποχρέωση να στρατευθεί στις ελληνικές ένοπλες δυνάμεις, από την ημερομηνία δε αυτή διακόπτεται το έγκλημα αυτό και αρχίζει και η παραγραφή αυτού, όπως ακριβώς συμβαίνει και με τους άλλους τρόπους διακοπής του εγκλήματος (καίτοι δεν αναφέρεται αυτό ρητά στην προαναφερόμενη διάταξη ως λόγος διακοπής του εν λόγω εγκλήματος). (Βλέπε Ι. Μανωλεδάκη, Γενική Θεωρία του ποινικού δικαίου, τομ. Β', 1978, σελ. 135 επ., Λ. Μαργαρίτη-Ν, Παρασκευόπουλου, Ποινολογία, 1995, σελ. 202, Α. Παπαδαμάκη, Στρατιωτικό Ποινικό Δίκαιο, Θεσσαλονίκη, 1997, σελ. 135. ΔιαρκΣτρίων 65/1977, Ποιν Χρον Κ/(1977), σελ.814).

Τέλος κατά τη διάταξη του άρθρου 111 παρ. 1 του ΠΚ, «Το αξιόποιο εξαλείφεται με την παραγραφή», ενώ κατά την παράγραφο 3 του ίδιου άρθρου «Τα πλημμελήματα παραγράφονται μετά πέντε έτη». Εξάλλου κατά τη διάταξη του άρθρου 112 του ΠΚ, «Η προθεσμία της παραγραφής αρχίζει από τη ημέρα που τελέσθηκε η αξιόποινη πράξη, εκτός αν ορίζεται άλλως», ενώ κατά τη διάταξη του άρθρου 113 παρ 1, 2 και 3 του ΠΚ «Η προθεσμία της παραγραφής αναστέλλεται για όσο χρόνο, σύμφωνα με διάταξη νόμου, δεν μπορεί να αρχίσει ή να εξακολουθήσει η ποινική δίωξη» (παρ.1). «Επίσης, η προθεσμία της παραγραφής αναστέλλεται για όσο χρονικό διάστημα διαρκεί η κύρια διαδικασία και έως ότου γίνει αμετάκλητη η καταδικαστική απόφαση» (παρ2) και «Η κατά τις προηγούμενες παραγράφους αναστολή δεν μπορεί να διαρκέσει περισσότερο από πέντε χρόνια για τα κακουργήματα, χρόνια για τα πλημμελήματα και ένα χρόνο για τα πταίσματα. Ο χρονικός περιορισμός της αναστολής δεν ισχύει οσάκις η αναβολή ή αναστολή της ποινικής δίωξης έλαβε χώρα κατ' εφαρμογή των άρθρων 30 παρ. 2 και 59 ίου Κώδικα Ποινικής Δικονομίας» (παρ3). Η παραγραφή, ως θεσμός δημοσίας τάξεως που εξαλείφει την ποινική αξίωση της πολιτείας, εξετάζεται αυτεπαγγέλτως από το Δικαστήριο ή το Δικαστικό Συμβούλιο σε κάθε στάση της ποινικής διαδικασίας, ακόμη και από τον Άρειο Πάγο, (άρθρο 511 ΚΠΔ) και οδηγεί, εφόσον αυτή διαπιστωθεί, στην οριστική παύση της ασκηθείσας ποινικής δίωξης, κατ'εφαρμογή των άρθρων 310 παρ.1 β' και 370 εδ. β'ΚΠΔ (ΑΠ 732/1994 Ποιν. Χρον, ΜΑ', σελ. 770, ΑΠ 960/1994 Ποιν. Χρον, ΜΛ', σελ 931 επ. και ΑΠ 1577/1993 Ποιν Χρον. ΜΔ', σελ, 27).

Στην προκειμένη περίπτωση, σε βάρος του κατηγορουμένου, ασκήθηκε ποινική δίωξη για την πράξη της ανυποταξίας σε καιρό γενικής επιστράτευσης, υπό το καθεστώς ισχύος του παλαιού ΣΠΚ και με βάση την κατάσταση στην οποία

διατελούσε η χώρα κατά το χρόνο κηρύξεως της ανυποταξίας, με την θέση σε ισχύ την 20-7-74 του ΠΔ 506/74, επειδή αυτός, ενώ ήταν στρατεύσιμος κλάσεως 1994 και κλήθηκε με την υπ' αριθμ. 19/92 ΕΔΥΕΘΑ, για να παρουσιαστεί στις τάξεις του στρατού και να καταταγεί την 17-3-1992, στο 9^ο ΣΠ, δεν κατατάχθηκε την παραπάνω ημερομηνία κι έτσι έγινε ανυπότακτος από 18-3-1992. Με βάση όμως τα προαναφερόμενα, η πράξη του αυτή, η οποία αρχικά είχε το χαρακτήρα κακουργήματος, συνιστά πλέον ανυποταξία σε ειρηνική περίοδο, τιμωρούμενη σε βαθμό πλημμελήματος, με φυλάκιση μέχρι δύο ετών (άρθρου 32 στοιχ. α' ΣΠΚ). Όπως προκύπτει όμως από το ΑΦΜ του κατηγορουμένου, αυτός την 18-2-1994 απώλεσε την ελληνική ιθαγένεια, με την υπ' αριθμ. 20809/93/18-2-94 απόφαση της Νομαρχίας Κορινθίας κι έτσι διεκόπη η πράξη της ανυποταξίας του, αφού από την ημερομηνία αυτή (κι όχι αναδρομικά, ώστε να ακυρωθεί η ανυποταξία του) έπαψε να έχει υποχρέωση στράτευσης, έκτοτε δε άρχισε η παραγραφή του εγκλήματος αυτού. Δεδομένου δε ότι από τη χρονολογία αυτή έχει ήδη παρέλθει χρόνος μεγαλύτερος των πέντε ετών, έχει ήδη συμπληρωθεί ο χρόνος της παραγραφής που προβλέπει ο νόμος για την εν λόγω πράξη (καθόσον δεν έχει μεσολαβήσει λόγος αναστολής αυτής).

Με τα παραπάνω δεδομένα, το αξιόποινο της πράξης έχει πλέον εξαλειφθεί (γεγονός που εμποδίζει την επί της ουσίας έρευνα της υποθέσεως ως προς την πράξη αυτή), κι επομένως πρέπει, κατά την ομόφωνη γνώμη των μελών του Συμβουλίου, να παύσει οριστικά η ασκηθείσα ποινική δίωξη σε βάρος του κατηγορουμένου, για την πράξη της ανυποταξίας σε ειρηνική περίοδο, κατ' επιτρεπτή βελτίωση της κατηγορίας, που φέρεται ότι τέλεσε αυτός στο 9^ο ΣΠ, από 18-3-1992 μέχρι 18-2-1994, λόγω οριστικής εξαλείψεως του αξιοποίνου, συνεπεία παραγραφής.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Αφού είδε και τα άρθρα: 3, 178 παρ. 10, 213 παρ. 1, 214 περ. β' ΣΠΚ, 2 παρ.1, 12, 111 παρ.1, 112, 113 παρ.1, 2 και 3 ΠΚ, 247, 308 παρ. 1, 309 παρ. 1β' και 310 παρ. 1 ΚΠΔ .

A) Αίρει ομόφωνα την αναφεύσα διαφωνία υπέρ της γνώμης του Ανακριτή.

B) Παύει ομόφωνα οριστικά την ποινική δίωξη που ασκήθηκε κατά του Ζ. Κ. του Κ. και της Σ., (ΣΑ: .../....) εγγεγραμμένου στα μητρώα αρρένων του Δήμου Κορίνθου για ανυποταξία σε ειρηνική περίοδο κατ' επιτρεπτή βελτίωση της κατηγορίας, πράξη που φέρεται ότι τελέσθηκε στο στρατόπεδο του 9^{ου} ΣΠ την 18-3-92, λόγω οριστικής εξαλείψεως του αξιοποίνου συνεπεία παραγραφής.

Αποφασίσθηκε στην Αθήνα την 27 Σεπτεμβρίου 2007 και εκδόθηκε την ίδια ημέρα.

Ο ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ

Τ.Υ.

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Τ.Υ.